

militærfaglige anbefaling, 4) økonomiske forhold og 5) ikke mindst omfanget og karakteren af industrisamarbejdet med dansk industri.

Det redegjorde jeg for under forespørgslen i november 2006, ligesom jeg har beskrevet det i min besvarelse af Forsvarsudvalgets spørgsmål nr. 50 af 6. juli 2007. Jeg vil gerne lige kort beskrive de fem faktorer nærmere:

De sikkerhedspolitiske forhold omhandler en vurdering af kampfly som et aktivt sikkerhedspolitisk instrument. Forsvarskommissionen af 2008 må forventes at behandle spørgsmålet om, i hvilket omfang kampfly fortsat udgør en relevant kapacitet set i lyset af den sikkerhedspolitiske udvikling. Dertil kommer, at rapporten fra Dansk Institut for Militære Studier om Danmarks behov for kampfly bl.a. behandler samme emne.

Omkring strategiske forhold: Erfaringer med vores F-16-fly har vist, at Danmark opnår gode resultater gennem samarbejde med øvrige nationer, for så vidt angår operative og tekniske forhold. Danmark samarbejder således med en lang række andre F-16-nationer om vedligeholdelse og opdatering af flyene samt operativ anvendelse af F-16-fly. Operationerne med F-16-fly i Afghanistan er eksempelvis også sket i samarbejde med andre F-16-nationer. Uanset hvilken kandidat der peges på som en eventuel erstatning for F-16-flyene, er det hensigten at indgå samarbejde med andre nationer på en lang række områder. Det er således væsentligt at holde sig for øje, at anskaffelse af et våbensystem af en størrelse og et omfang som et nyt kampfly medfører et implicit valg af strategiske samarbejdspartnere for de næste 30-40 år i relation til luftoperationer – ganske som vi har set det med F-16.

Så lidt om den militære anbefaling: Den militære anbefaling udarbejdes af forsvaret på baggrund af et større analysearbejde. Dette udmøntes i en militærfaglig anbefaling til Forsvarsministeriet vedrørende en eventuel anskaffelse af nye kampfly. Anbefalingen indeholder bl.a. en analyse af behovet for nye kampfly, efterfølgende beskrives kandidaterne og den model, de hver især evalueres i forhold til. Endelig sammenfattes og sammenlignes evalueringsresultaterne, hvilket munder ud i en konkret begrundet militær anbefaling om, hvilken kandidat der bør vælges som en eventuel afløser for F-16-flyene. Kandidaterne er i den sammenhæng Gripenflyet og Joint Strike Fighter. Eurofighter har tidligere været kandidat, men Eurofighterkonsortiet

valgte som bekendt at suspendere sin videre deltagelse i kampflyprojektet, og det gjorde de den 20. december sidste år. Forsvaret vil derfor ikke modtage de fornødne oplysninger til at foretage en fyldestgørende militær vurdering af Eurofighter.

Omkring økonomien: De økonomiske forhold vurderes Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Forsvarsministeriet i en tværministeriel arbejdsgruppe. Arbejdsgruppens primære formål vil være at tilvejebringe et fyldestgørende økonomisk grundlag, der kan indgå i det samlede grundlag for en beslutning om eventuel anskaffelse af nye kampfly.

Industrisamarbejde: Forhold vedrørende industrisamarbejdet er reguleret ved dansk lov. Det er dog stadig relevant at vurdere kandidaternes intentioner og fremskridt i relation til modkøbsforpligtelserne, som jo har til formål at sikre, at samfundet også på anden måde får gavn af en eventuel investering i nye kampfly. Joint Strike Fighter-projektet fungerer efter princippet om best value, når der placeres industriordrer i partnernationalerne. Danmarks videre deltagelse i JSF-projektet forudsatte således en dispensation fra lovkravet om industrisamarbejde. Denne blev givet efter nøje overvejelser, bl.a. henset til dansk industris mulighed for at blive involveret i udviklingsarbejdet meget tidligt i forløbet og mange år før den endelige beslutning om eventuel anskaffelse af nye kampfly.

Kl. 10:10

Involvering af dansk industri i JSF-projektet følges dog tæt med henblik på at kunne foretage en vurdering af begge kandidater i den henseende. Der vil således blive foretaget en ligeværdig og sammenlignelig vurdering af de samfundsøkonomiske effekter ved en eventuel anskaffelse af hver af de to kandidater til et nyt kampfly.

Lidt om processen fortsat: Det samlede beslutningsgrundlag forventes klart til de kommende forligsforhandlinger i 2009. Det har længe været forventningen, at spørgsmålet om en eventuel anskaffelse af nye kampfly bliver en del af disse forhandlinger. Der er dog ikke tale om, at beslutningsprocessen omkring en eventuel anskaffelse af nye kampfly kræver, at vi træffer en altafgørende og endelig beslutning om kampfly i 2009. Slet ikke.

Der er tale om en trinvis proces, der tilgodeser en række aspekter, såsom mulighed for at udøve godt købmandskab, det vil sige, hvor den potentielle leverandør ikke bør være bekendt med den præcise økonomiske ramme til en